

Politiskā sistēma

Pēc 1989. gada 23. oktobrī veiktajiem labojumiem valsts konstitūcijā Ungārija kļuva par parlamentāru republiku. Ungārijas premjerministrs ir valdības galva. Izpildvaru īsteno valdība, likumdevēja vara – valdība un parlaments. Tiesu vara ir neatkarīga no izpildvaras un likumdevēja varas. Ungārijas valdošās partijas ir Ungārijas sociālistu partija un konservatīvā Ungārijas Pilsoņu apvienība (*Fidesz*).

Izpildvara

Ungārijas prezidentu ievēl Nacionālā asambleja uz piecu gadu pilnvaru termiņu. Prezidentam pārsvarā ir ceremoniāli pienākumi. Prezidents ir bruņoto spēku virspavēlnieks, viņa pienākumos ietilpst deputātu vairākuma atbalstīta premjerministra iecelšana.

Saskaņā ar konstitūciju premjerministrs ir galvenais izpildvaras īstenotājs. Premjerministrs izveido Ministru kabinetu un viņam ir tiesības to arī atlaist. Valdības sastāvā ir 11 ministri, divi no tiem ir ministri bez portfeļa.

Likumdošana vara

Likumdošanas vara pieder vienpalātas parlamentam - Nacionālajai Asamblejai (*Országgyűlés*). Tās sastāvā ir 386 deputāti, kurus ievēl uz 4 gadiem. 176 deputātus ievēl no viena mandāta vēlēšanas apgabaliem, 152 – no vairāku kandidātu vēlēšanas apgabaliem pēc proporcionālās pārstāvniecības sistēmas. 58 deputātu vietas ir, tā sauktās, kompensāciju vietas, kas paredzētas „zaudētajām” balsīm, kuras netiek saņemtas pietiekamā skaitā no viena vai vairāku kandidātu vēlēšanas apgabaliem. 5% vēlēšanu barjera attiecas tikai uz vairāku kandidātu vēlēšanas apgabaliem un kompensāciju vietām.

Nacionālā asambleja ievēl prezidentu, premjerministru, Konstitucionālās tiesas tiesnešus, tiesībsargus (ombudsmeņus), Augstākās tiesas priekšsēdētāju un ģenerālprokuroru.

Tiesu vara

Ungārijas tiesu sistēma veidota pēc Vācijas un Austrijas parauga.

Ungārijā ir trīs pakāpju tiesu sistēma, kas sastāv no vietējām tiesām (municipālās rajonu tiesas), apgabala tiesām (19 meģes un Budapeštā) un Augstākās tiesas.

Ungārijas Konstitucionāla tiesa uzrauga valsts normatīvo aktu atbilstību Ungārijas konstitūcijai. Konstitucionālās tiesas 11 tiesnešu štata vietas nekad nav bijušas aizņemtas, arī patlaban Konstitucionālajā tiesā strādā tikai deviņi tiesneši.

Ungārijas Augstākās tiesas priekšsēdētājs un ģenerālprokurors ir neatkarīgi no izpildvaras. Ģenerālprokurors, pārstāvēdams sabiedrības intereses, vada krimināllietu izmeklēšanu un piemēro sodus.

Ungārijā ir vairāki tiesībsargi, kuru uzdevums ir aizsargāt pilsoņu, minoritāšu, izglītības un ekoloģiskās tiesības. Kopš 2003. gada tiesībsargi var pieņemt lēmumus, kuriem ir juridisks spēks.

Administratīvais iedalījums

Ungārijas administratīvais iedalījums ir 1 galvaspilsēta un 19 meģes – Ģēra-Mošona-Šoprona, Vaša, Zala, Komāroma-Estergoma, Vesprēma, Fejēra, Šomoģa, Tolna, Baraņa, Nogrāda, Pešta, Bāča-Kiškuna, Boršoda-Abaūja-Zemplēna, Čongrāda, Sabolča-Satmāra-Berega, Hajdū-Bihara, Bēkēša, Heveša, Jāsa-Naģkuna-Solnoka.